
A vidékfejlesztési miniszter 14/2012. (II. 21.) VM rendelete a Tiszaigari arborétum természetvédelmi terület bővítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § l) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Védetté nyilvánítom és az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének a Tiszaigari arborétum természetvédelmi területté nyilvánításáról szóló 13/1976. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított, a Tiszaigari arborétum természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról szóló 79/2007. (X. 18.) KvVM rendelettel fenntartott védettségű Tiszaigari arborétum természetvédelmi területéhez csatolom a Tiszaigar 0112 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területet, a 0113 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területből 3,4 hektár nagyságú területet (az E782788-N243835, E782820-N243846 EOv koordinátájú töréspontok által meghatározott határvonaltól észak-nyugatra fekvő területrészt), a 0117 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területből 0,3 hektár nagyságú területet (az E782501-N243744, E782505-N243746 EOv koordinátájú töréspontok által meghatározott határvonaltól

észak-nyugatra fekvő területrészt), továbbá a 0120 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területet, mely területek nagysága összesen 29 hektár.

- 2. §** A védetté nyilvánítás célja az arborétummal szerves egységet képező területek természetvédelmi oltalmának biztosítása, valamint az ott élő élővilág természetközeli életfeltételeinek biztosítása.
- 3. §** A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 14/2012. (II. 21.) VM rendelethez

A Tiszaigari arborétum természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések
 - 1.1. Az arborétum természeti értékeinek megőrzése.
 - 1.2. Az arborétum táji értékeinek (park jelleg, térszerkezet) megőrzése, fenntartása.
 - 1.3. A dendrológiai gyűjtemény természettudományi szempontból értékes növényanyagának megőrzése, fenntartása és fejlesztése.
 - 1.4. A területen található élővilág természetközeli életfeltételeinek biztosítása, különös tekintettel a madarak háborítatlan fészkelésére és táplálkozására.
 - 1.5. Az arborétum fenntartását szolgáló tudományos kutatásokhoz szükséges természeti feltételek biztosítása.
 - 1.6. A szabadban történő felüdülés, valamint ismeret- és élményszerzés elősegítése a látogatók természetvédelmi szemléletének erősítése érdekében.
2. Természetvédelmi stratégiák
 - 2.1. Az őshonos vagy exóta fajokkal telepített állományrészek ökológiai állapotának megőrzése és javítása a természetes felújulás és telepítés feltételeinek biztosításával.
 - 2.2. A homogén faállományok átalakítása és a növényzet változatosságának növelése. A gyűjtemény jelleg fejlesztése.
 - 2.3. Az arborétum taván és a Nagyfoki II-csatorna érintett szakaszán a természetvédelmi szempontból értékes vízi élőhelyek fennmaradását biztosító vízállás és vízminőség kialakítása és fenntartása.
 - 2.4. A természetvédelmi kezelési terv kihirdetésének időpontjában történő területhasználattól eltérő földhasználat korlátozása az arborétum területén.
 - 2.5. A gyepterületek, tisztások fenntartása, beillesztése az arborétumi környezetbe.
 - 2.6. Az arborétum törzsterületén az eredeti térszerkezet fenntartása. A tisztások rovására terjeszkedő cserjék visszaszorítása.
 - 2.7. Az arborétum egyes részein erősen terjeszkedő agresszív fajok [különösen az amerikai kőris (*Fraxinus americana*), borostyán (*Hedera helix*)] visszaszorítása, terjedésük megakadályozása.
3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása
 - a) A gyepek jellegű területeket évente többször le kell kaszálni. Szükség szerint gondoskodni kell az öntözésről vagy felülvetésről.
 - b) Az arborétum törzsterületén kívül a tisztásokat és füves pásztyákat évente legalább egy alkalommal le kell kaszálni (a csapadék mennyiségének függvényében). Törekedni kell e területek fokozatos beillesztésére az arborétum törzsterületébe.
 - c) A kaszálás rendjét évente a terület természetvédelmi kezeléséért felelős Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) és a terület vagyongazdálkodója együttesen határozza meg. A kaszálás nem kezdhető el

- a természetvédelmi szempontból értékes növényfajok virágzási időszakában, csak terméséréskor, legkorábban június utolsó harmadában.
- d) Tilos a gyeper növényzetű területek égetése.
 - e) Gyeper növényzetű területen tilos növényvédő szerek alkalmazása, műtrágya és hígtrágya kijuttatása.
 - f) Mechanikai talajmunkálás és talajlazítás csak kivételesen indokolt esetben, az igazgatósággal előzetesen egyeztetett módon lehetséges.
 - g) Az arborétum törzsterületén elpusztult és kivágott faegyedek helyén, valamint egyéb ültetésre alkalmas helyeken a térségre jellemző őshonos fafajok változatait vagy exótákat kell telepíteni. A fafajok megválasztásakor a fagynak, a téli töréskárnak, a nyári magas hőmérsékletnek, a napsugárzásnak és az aszálynak ellenálló fajokat kell előnyben részesíteni.
 - h) A biológiai korhatárt elérő gombásodó, száradó, beteg és balesetveszélyes faegyedek eltávolítását – lehetőség szerint – a vegetációs időszakon kívül kell elvégezni.
 - i) A fiatal dajkaerdőkben azok korától és fejlettségétől függően el kell végezni a sűrű, homogén állományok gyérítését.
 - j) Az arborétum törzsterületén az idős, sérült vagy beteg, gombakárosított faegyedek károsodott részeit el kell távolítani. El kell végezni a száraz, korhadó és balesetveszélyes ágak levágását, sebkezelését, ápolását.
 - k) A homogén állományokban az előző pontokban felsorolt okok miatt eltávolított faegyedek helyén a pótlást részben őshonos fafajokkal, részben exóták kiültetésével kell elvégezni a klímának és termőhelynek megfelelő, valamint a téli és nyári szélsőséges időjárásnak is ellenálló fajok előnyben részesítésével. A gyűjtemény jelleg fokozásánál a tájra és a Kárpát-medencére jellemző lombos fafajok közül további Acer, Sorbus, Fraxinus, Ulmus, Tilia és Quercus nemzetségbeli fajok és változataik telepítése szükséges.
 - l) A fás területek kezelésével kapcsolatos munkálatok (különösen a gyérítés, szálalás) kizárólag szeptember 1. és március 30. között végezhetők.
 - m) Erdészeti lombkárosítók elleni vegyszeres védekezést (ideértve a szelektív szerek alkalmazását is) kizárólag az arborétum különös jelentőségű dendrológiai értékeinek nagy mértékű károsodása vagy pusztulása megelőzése céljából lehet végezni.
 - n) A fás területek kezelését a gyepszintben előforduló értékes lágyszárú növények minél nagyobb fokú kíméletével kell elvégezni.
 - o) A területen található vizeken (csatorna, arborétumi tó) tilos a horgászat és a halászat. A mélyebben fekvő gyeper jellegű területeken esetlegesen megjelenő nádas-gyékényes foltok égetése tilos.
- 3.1.2. Fajok védelme
A kétéltűek szaporodási időszakában és egyedfejlődésük lárva szakaszának idején tilos a területen található tavon a vízleeresztés (lecsapolás).
- 3.1.3. Látogatás
A terület vagyongazdálkodója egyes részterületeken – szükség szerint – időben és térben korlátozhatja a látogatást a terület természeti értékeinek megőrzése érdekében.
- 3.1.4. Terület- és földhasználat
- a) A területen tilos a legeltetés.
 - b) A növényzet irtása csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban folytatható a területen.
 - c) A területen kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében, valamint az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedéllyel rendelkező szénhidrogén-kutatáshoz kapcsolódóan létesíthető épület és műtárgy (a továbbiakban együtt: építmény). Építmény létesítése és üzemeltetése csak a terület táji és természeti értékeinek veszélyeztetése, károsítása nélkül végezhető.